

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΑ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 11 ΜΑΪΟΥ 1901

ΑΡΙΘ. 19

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † 'Ο Γρεβενδών ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
† 'Ο Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† 'Ο 'Αρχιεπ. τῆς 'Ι. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ
† 'Ο Μέγας 'Αρχιεπίσκοπος ΔΑΥΡΕΝΤΙΟΣ (ταμίας)
ΧΡ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (γραμματεὺς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ 25
Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1 Ἰανουαρίου
ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον ἢ τὸν Ταμίαν.

Ἀρχιδυντάκτης Ἱεροδ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΙΠΕΡΑΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Ο ἐνοριακὸς κλῆρος καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ — 'Ιερὸν κήρυγμα· Λόγος περὶ εὐσταθείας, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ τῇ Β' κυριακῇ τῶν νηστειῶν ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. Ἀγαθαγγέλου Κωνσταντινίδου, καθηγητοῦ τῶν νομικῶν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ — 'Εκκλησιαστικὴ ἐπιθεώρησις — Βιβλιολογία — Βιβλία ἀποσταλμένα — Νεκρολογία — 'Εκκλησιαστικὰ χρονικά.

Ο ΕΝΟΡΙΑΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΥΤΟΥ

'Οποῖον θέλουσι τὸν ἱερέα αἱ θεαὶ Γραφαὶ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

Δυσχέρεια καὶ εὐθύναι τῆς 'Ιεροσύνης
Γ'.

'Η οἰκτρά καὶ ἀπαράδειγματistos ἐν τῇ 'Ιστορίᾳ παραγνώρισις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου παρ' ἡμῖν, ἐκ μέρους τῶν δυναμένων νὰ συντελέσωσιν οὕτως ἢ ἄλλως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως αὐτοῦ, δὲν ἔσχε μόνον ὡς ἄμεσον θλιβερόν ἀποτέλεσμα τὸ ὅτι οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐλήφθη σοβαρὰ καὶ ἀποτελεσματικὴ πρόνοια περὶ αὐτοῦ. Αὕτη ἔκαμει τι πλέον τούτου. Ἐξακοντήσασα τὸν ἱερέα εἰς λίαν περιωρισμένον κύκλον δράσεως, καὶ ἀντὶ διδασκάλου τῆς κοινωνίας καὶ φωτιστοῦ καὶ αἰθύντορος τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῆς παροικίας αὐτοῦ παραχωρίσασα αὐτῷ μονονουχὶ πρόσωπον βωδὸν ἐν μέσῳ τῶν ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς

σκηνῆς διαδραματιζομένων, ἔδωκε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν μὴ δυνάμενον φυσικῶς νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἀποστολῆς τούτου ἀδαὴ λαὸν νὰ μωρφώσῃ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως παρ' ἡμῖν εἰς οὐδὲν ἄλλο συνίσταται, ἀλλ' ἡ (βιβλαί τῆς παραγνώρισεως!) εἰς τὴν ἀπλήν ἐκπλήρωσιν ξηρῶν καὶ ἐστερημένων ζωῆς τύπων! Λαὸς δὲ καὶ κλῆρος, ὡς ἦν ἐπόμενον, ἐπορεύθησαν ἕκαστος τὴν ἰδίαν ὁδόν, παραλλήλως μὲν βαίνοντες — τοῦτο εἶνε ἀληθές, — ἀλλ' ὅμως μὴ ἐραπτόμενοι ἀλλήλων εἰμὴ εἰς τινα μόνον σημεῖα, καὶ ταῦτα δυστυχῶς οὐχὶ πάντοτε ἐποικοδομητικῆς δι' ἑκάτερον φύσεως. Τί δὲ προῦκυψεν ἐκ πάντων τούτων, ὁμοῦ λαμβανομένων; Ἐτερον οὐχ ἥττον θλιβερόν ἢ ὀλέθριον ἀποτέλεσμα: Ἡ ἀπὸ τοῦ κλήρου καθόλου καὶ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἰδίᾳ συστηματικὴ ἀπομάκρυνσις τῶν ἀνωτέρων παρ' ἡμῖν κοινωνικῶν τάξεων, εἴτε ὡς ἀριστοκρατίας τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐγενείας, — εἴτε ὡς ἀριστοκρατίας τοῦ πνεύματος θεωρουμένων. Ἐνῶ δέ, ὡς γνωστὸν, παρὰ λαοὺς πρωτοστατοῦσι τὴν σήμερον ἐν τῷ ἔργῳ τῆς κοινωνικῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ κλήρου, καὶ δὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ κατωτέρου, ἀριθμοῦντα οὐχὶ σπανίως καὶ μέλη ἐπιφανῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκῶν (πασίγνωστον τὸ παράδειγμα τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου χριστιανοῦ πολιτευτοῦ Γ'λάδστωνος), παρ' ἡμῖν αἱ ζωτικώτεραι τῆς κοινωνίας δυνάμεις ἵστανται ἀπὸ πολλοῦ ἤδη μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας ἠεώμεναι τὸν πνευματικὸν μὲν ἀλλὰ δυσχερῆ τοῦ κλήρου ἀγῶνα, ἀπὸ πολλῶν δὲ ἤδη χρόνων, ὡς ἴσασιν οἱ ἀρμόδιοι, ἡ ὀρθόδοξος 'Α-

νατολική Ἐκκλησία ἔχει νὰ ἰδῇ ἀριθμουμένους ἐν ταῖς φάλαγγιν αὐτῆς κατὰ σημαντικὴν ἀναλογίαν γόνους τῶν ἐπιφανεστέρων παρ' ἡμῖν οἰκογενειῶν, ἐν πνεύματι ζήλου καὶ αὐτοθυσίας ὑπηρετοῦντας τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τοιαῦτα ἀκροθίνια ἐθεωρήθησαν παρ' ἡμῖν κατ' ἀλλήλα διὰ πάντα ἄλλον κλάδον κοινωνικῆς δράσεως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ τὸν ἐκκλησιαστικόν!

Καὶ βεβαίως· ἂν ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου καὶ ἡ καθόλου δράσις αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ περιωρίζετο κατ' ἀρχὴν εἰς τὸν στενὸν ἐκεῖνον κύκλον, ὃν διέγραψεν αὐτῷ ἡ κακῶς, ὡς εἴρηται, μορφωθεῖσα περὶ αὐτοῦ πρόληψις καὶ ὀλεθριώτατα ἐπὶ τῆς τύχης αὐτοῦ ἐπιδράσασα, τότε ἡ ἀποστολὴ αὕτη δὲν ἦθελε προδήλως εὐρεθῇ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ διὰ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν τῶν ἐπιποθούντων εὐρύτερον νὰ δράσωσιν ἐν τῇ κοινωνικῇ παλαιστρᾷ εὐγενῶν ψυχῶν. Πλὴν ἀφῶμεν τὰς προλήψεις κατὰ μέρος, εἰσδύσωμεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, καὶ θέλωμεν ἰδῇ ἀναμφιβόλως, ὅτι ἀνοίγεται ἐνταῦθα εὐρὺ στάδιον κοινωνικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς δράσεως, δράσεως εὐγενοῦς, φιλανθρωποῦ, ψυχωσθηρίου ἅμα καὶ ἐθνοσωτηρίου. Στάδιον οὐχὶ ἀποκρυσταλλώσεως (μὴ γὰρ ὁ πλήρης σθένους καὶ ζωῆς θεῖος λόγος γρηῃ πνευμάτων ἐσθεςμένων καὶ ἀποκεκρυσταλλωμένων), ἀλλὰ στάδιον ἀγώνων καὶ ἰδρώτων, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ ἀληθὴς ἐν Θεῷ ζωὴ, ἡ ζωὴ ἡ μὴ ὁμοιάζουσα πρὸς λιμνάζοντα καὶ τελματώδη ὕδατα. Καὶ μὴ νομίσῃ τις, ὅτι περὶ εὐρύτητος κληρικοῦ σταδίου ὁμιλοῦντες ἐνταῦθα, ἔχομεν ὑπ' ὄψιν κυρίως τὸ στάδιον τοῦ ἀνωτέρου παρ' ἡμῖν κλήρου, εἰς οὗ τὰς χεῖρας εἶνε ἐμπεπιστευμένη ἡ ἀνωτέρα διεύθυνσις οὐ μόνον τῶν καθαρῶς ἐκκλησιαστικῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐκκλησιαστικοδικαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν, καὶ κοινοτικῶν καθόλου πραγμάτων, καὶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ὁποίου καλῶν τοὺς ἐξ εὐγενῶν οἰκῶν νέους πρὸ ἐβδομηκονταετίας καὶ πλέον (οἱμοί! πόσον ὀλίγον μετεβλήθη παρ' ἡμῖν ἔκτοτε ἡ θέσις τῶν πραγμάτων!) ὁ ἄλλως ἐπὶ αὐστηρῷ ἀποστολικῷ πνεύματι διακρινόμενος ἀοίδιμος Κ. Οἰκονόμος· ὁ ἐξ Οἰκονόμων, δὲν ἀπώκνησε καὶ κοσμικώτερον τι νὰ προσάλῃ αὐτοῖς θέλητρον, γράφων που ἐπὶ λέξει τάδε: «Δύο ἢ τριῶν υἱῶν εὐγενῆς πατὴρ, (ὅστις δὲν ἐπαισχύνεται τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὲν νομίζει κατώτερα τὰ Ἐκκλησιαστικὰ παρὰ τὰ πολιτικά καὶ πολεμικά), ὅς ἀφιερῇ τούτων τῶν υἱῶν τὸν ἓνα ἐκ τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἰς τὴν ἱερατικὴν παιδείαν διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν πατρίδα

καὶ τὸν Θεὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ!». Ὅχι, ἐπὶ ἀναλαμβάνομεν καὶ πάλιν, δὲν ὁμιλοῦμεν ἐνταῦθα περὶ τοῦ πανθομολογουμένου εὐρυτάτου σταδίου δράσεως τοῦ ἀνωτέρου παρ' ἡμῖν κλήρου, ἀλλὰ περὶ τῆς δράσεως τοῦ οὕτω καλουμένου κατωτέρου ἢ ἐνοριακοῦ κλήρου, ἡτις νοουμένη, ὡς δεόν νὰ νοηται, οὐχὶ μικρὰς οὐδὲ τὰς τυχεύουσας παρρησιάζει δυσχερείας, καὶ δεῖται ἐπομένως δυνάμεων κοινωνικῶν ὑγιῶν καὶ εὐρώσεων, ὡς παρακατιῶν ὁ λόγος δείξει.

Α. Π.

1. Δὲν εἶνε ἴσως περιττὸν νὰ παραθέσωμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καὶ τὰ ἐξῆς σχετικὰ πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἅπερ ἀναγινώσκουμεν ἐν τῷ ἐκπονηθέντι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Οἰκονόμου «Σχεδίῳ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας διὰ τοὺς Ἑλληνας». «Ἡ ἱερωσύνη, λέγει, δὲν ἔχει βέβαια οὐδεμίαν χρεῖαν τῆς κοσμικῆς εὐγενείας, καὶ τὸ πανάγιον Πνεῦμα κατοικεῖ οὐχὶ εἰς αἶμα παλαιόν καὶ τρυφερόν ὕψος σαρκός, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ σκεύη τοῦ θείου ἐλέους καὶ εἰς τὰ ἄξια δοχεῖα τῆς χάριτος αὐτοῦ. Χρησιμεύουσι δὲ μάλιστα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰ τέκνα τῶν ἐπισήμων γονέων διὰ τὴν ἐφεξῆς αἰτίαν: Καθὼς οἱ τῶν βαναύσων καὶ μικρὰ καὶ ταπεινὰ πραττόντων γονέων ἀπόγονοι φρονοῦσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀνελεύθερα καὶ μικροπρεπῆ, συναισθανόμενοι τῶν οἰκείων γεννητόρων τὴν χαμέρπειαν, ὡσαύτως καὶ τῶν ἐλευθέρων ἀγωγῆς τυχόντων γονέων τὰ τέκνα φέρουσιν εἰς τὰς ψυχὰς ἐκτετυπωμένον τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀγαθῆς αὐτῶν γενέσεως, ὅστις ὅταν διὰ τῆς ἐγκαίρου ἀγωγῆς παγιοθῇ, ἀποδεικνύει τὸν νόον μεγαλόφρονα καὶ γενναῖον καὶ παρρησιαστικόν. Τοιοῦτοι μάλιστα νέοι πρέπει ν' ἀναβιβάζωνται κατὰ πόλεις εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἱερωσύνης καὶ τὰ ἐπισημότερα τῶν ἀξιοματιῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε συνάπτοντες μετὰ τῆς ἱερατικῆς κοσμιότητος καὶ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ γένους εὐκλειαν (ἡτις ὡς πρὸς τοὺς δημόδιους ἀνθρώπους καὶ τὸν ἀπαιδευτὸν ὄχλον ἔχει τι κέντρον ἐλκυστικόν καὶ πρὸς πλείοτεράν εὐλάβειαν διεγερτικόν), νὰ ὑπερασπίζωνται γενναίωτερον τὰ ἐκκλησιαστικὰ δι-
κχιώματα, παρρησιάζόμενοι θαρραλέως καὶ πρὸς τοὺς μικροὺς ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς πολίτας . . . .
... Ἐδεῖξεν δὲ καὶ ἡ πέτρα, ὅτι ὅπου προβάλλονται εἰς ἱερατεῖαν ἄνθρωποι ἄσημοι παντάπασιν καὶ ἐκ τῶν ἐσχάτων ἔθνους τινὸς τάξεων, ἐκεῖ σμικρύνεται καὶ ὑποπίπτει ἡ κατὰ πνεῦμα σωτηριώδης Ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία, καὶ ὁ ἀγενὴς ἱερεὺς ὑποπτήσων τοῦ εὐγενοῦς καὶ πολιτικοῦ τὴν βιωτικὴν ὑπεροχὴν, παρατεῖ πολλάκις εἰς τούτου τὸ βέβηλον θέλημα τὰ ἡνία τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ».

(Ἰδε αὐτὰ Σωζόμενα Ἐκκλ. συγγράμματα Κ. Οἰκονόμου· Τόμ. Α'. σ. 139—141).

ΙΕΡΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΕΥΣΤΑΘΕΙΑΣ*

ἐκδόνηθεις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1901, ἡτοι τῇ Β' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν ἐν τῷ Πατριαρχ. ναφ. ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. Ἀγαθαγγέλου Κωνσταντινίδου, καθηγητοῦ τῶν Νομικῶν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης.

Μέρος Β'.

Πολλά εἰσι τὰ αἷτια, ἀγαπῆτοί, διὰ τὰ ὅποια συνήθως ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν φαινόμεθα ἀπαρεγκλίτως σταθεροὶ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς· ἐνταῦθα θὰ συνοψίσωμεν τὰ συννηθέστερα καὶ κυριώτερα, ἐπαφίεντες τὰ ἐπιλοιπα εἰς τὴν ἐκάστου κρίσιν, ὡς εὐκόλως πλέον ἐννοούμενα. Ἐκ τῶν προτέρων δὲ θεωροῦμεν ἐπάναγκες νὰ δηλώσωμεν, ὅτι πρόκειται περὶ ἐκείνων τῶν χριστιανῶν, οἵτινες κάλλιστα γνωρίζουσι τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα, καὶ ὅμως πολλάκις ἢ ἔνοχον ἄγνοϊαν προσποιοῦνται, ἢ διαφόρους προφάσεις ἐφευρίσκουσι, διὰ νὰ μὴ ἐκπληρώσωσιν αὐτὰ, ὅταν ἀπαιτῇ κόπους καὶ θυσίας ὑλικὰς ἢ καὶ τελείαν αὐταπάρνησιν ἢ τοῦ ἐπιβαλλομένου καθήκοντος εὐσταθῆς ἐκπλήρωσις.

Πολλάκις λοιπὸν οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν δὲν φαινόμεθα ἄρᾳ γε ἀσταθεῖς εἰς τὰ καθήκοντα καὶ τοὺς λόγους ἡμῶν, θέλοντες νὰ ἀρέσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τοῦ κόσμου τούτου; Ναί, δυστυχῶς, ἀγαπῆτοί! πολλάκις ἐξ ἀνθρωπαρεσκείας, ἀνευ δηλαδὴ ἀμέσου τινὸς ὀφελείας ὑλικῆς, τινὲς συνυπνοῦμεν, ὅταν διασύρωνται θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα, καίτοι ἔχομεν εὐσεβόφρονας, ἀντιθέτους ἀρχάς. Ἀλλοτε σιγῶμεν οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν ὑποπτόν τινα σιγῇ, ὡς συναίνεσιν δυναμένην νὰ ἐκληφθῇ ἐνῶ, ἐὰν ἐπὶ τέλους ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν θέσιν, ἢ ἡλικίαν τῶν ὀμιλούντων οὕτω, δὲν θέλομεν νὰ ἀντικρούσωμεν αὐτοὺς, τίς ἐμποδίζει ἡμᾶς μετ' εὐγενεστάτου τρόπου νὰ φύγωμεν ἐκεῖθεν; ἢ ὅπερ χεῖρον, τίς προτρέπει ἡμᾶς νὰ ὑπερθεματίζωμεν ἐνίστε ἐν τῇ κατακριτέᾳ ταύτῃ κατακρίσει; βεβαίως ἢ ἐπιθυμία, ἵνα ἐπιδειχθῶμεν, ὡς μὴ ἔχοντες πεπαλαιωμένας δὴθεν ιδέας, ἢ ὅπως φανῶμεν εὐάρεστοι τοῖς ἰσχυροῖς τῆς ἡμέρας, οἷον διπλωματικὴν δεξιότητα τοῦτο ὑπολαμβάνοντες καὶ διὰ τὸ μέλλον ἡμῶν λίαν ὀφελίμον, χωρὶς νὰ σκεπτόμεθα, ὅτι τὰ μάλιστα ζημιούμεθα, ὡς ἄνθρωποι ἀνευ σταθε-

ρῶν ἀρχῶν, ἀνευ χαρακτῆρος ἀρχίζοντες νὰ γινώμεθα. Ἄλλοι ὑλικώτερον τὸ αἷτιον τῆς ἀστασίας ἔχοντες, ἢ διὰ χρημάτων τινα, ἢ δι' οἰανδήποτε ὑλικὴν ὀφελείαν, ἢ συννηθέστερον, ἵνα μὴ ὑποστῶμεν ὑλικὴν τινα ζημίαν, πολλάκις παρὰ τὰς ἡμετέρας ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τοῦ καθήκοντος δυστυχῶς οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν καὶ λέγομεν καὶ πράττομεν. Καὶ ὅμως, ἀγαπῆτοί, τὰ μὲν χρήματα, δι' ἃ ἀστατοὶ ἐφάνημεν, ὀνειδους μεστὰ ἀναντιρρήτως τυγχάνουσιν, ἢ δὲ ὑλικὴ ζημία, ἣν θέλομεν ν' ἀποφύγωμεν, φέρει πολλὰς καὶ μεγάλας ἠθικὰς ὀφελείας, ἐνίστε δὲ καὶ ὑλικὰς· διότι πάντες καὶ τὰ ὑλικά ἡμῶν συμφέροντα μᾶλλον τῷ σταθερῷ, οὐδέποτε δὲ ἀστάτῳ καὶ ἀσταθεῖ ἀνθρώπῳ ἐμπιστευόμεθα. Ἀλλὰ δὲν εὐρίσκονται ἄρᾳ γε καὶ τινες, ἀσταθεῖς φαινόμενοι καὶ παλίμδουλοι ἐν ταῖς πράξεσιν, ἅτε δὴ ἔχοντες ὡς ἀρχὴν, νὰ μὴ ἔχωσι καμμίαν ἀρχήν; Περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, ὡς ἀνατρεπόντων πᾶσαν ἠθικὴν ἀρχήν, ὡς διαφθειρόντων ὅ,τι εὐγενὲς ἔχει ἡ ἀνθρωπότης νὰ ἐπιδείξῃ, περισσότερος λόγος εἶνε μεγάλη τιμὴ καὶ οὐδόλως προσήκουσα εἰς αὐτοὺς, ὡς ἀνθρώπους ἀξιοθρηνητῶς καὶ ἀξιοδοκρυτῶς περιφρονοῦντας τὴν στοιχειωδεστάτην ἀνθρωπίνην φιλοτιμίαν καὶ λογικότητα. Ἐπαφίεντες λοιπὸν εἰς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, ἵνα φωτίσῃ τοὺς τοιούτους καὶ πάντα δίποτε, ἔχοντα ὡς ἐλατήριον τῆς ἀστασίας ἐπαισχύντους πράξεις καὶ φρονήματα, ἐξετάσωμεν δι' ὀλίγων τοὺς ἀσταθεῖς δυστυχῶς ἐκ φιλοδοξίας καὶ φθόνου δεικνυμένους, ὅπερ οὐκ ἐντελῶς σπάνιον παρ' ἡμῖν τυγχάνει. Καὶ δὴ συμβαίνει πολλάκις, ἀγαπῆτοί, νὰ ἐκτιμῶμεν τὰ προσόντα προσώπου τινὸς οἰκείου τῇ πίστει ἢ γνωστοῦ, ἢ καὶ ἀγνώστου ἐτι ἡμῖν προσωπικῶς τυγχάνοντος. Καὶ ὅμως ἐπειδὴ τοῦτο θεωροῦμεν τὸ πλεῖστον ἀδίκως, ὡς πρόσκομμα τῆς ἰδίας φιλοδοξίας, δὲν φαινόμεθα ἄρᾳ γε ἀστατοὶ, ἐκτιμῶντες μὲν ἐσωτερικῶς, εὐχερῶς ὅμως πιστεύοντες καὶ εὐχερέστερον διαδίδοντες πᾶσαν συκοφαντίαν κατὰ τοῦ προσώπου ἐκείνου; Καὶ ὅμως ἐὰν μὴ ὑπὸ φιλοδοξίας καὶ φθόνου ἡλαυνόμεθα, δυσκόλως θὰ ἐπιστεύωμεν τὰς συκοφαντίας καὶ ἀποδείξεις τούτων θὰ ἐζητοῦμεν· ἐνῶ νῦν δυστυχῶς, εὐχαρίστως μὲν λίαν ἀκούεται καὶ ἀστραπιαίως διαδίδεται πᾶσα δυσφήμισις, πᾶσα συκοφαντία καὶ κατηγορία, δυσαρέστως δὲ καὶ δυσπίστως συνήθως διατιθέμεθα πρὸς πάντα ἐπαινον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Οὕτω δὲ ἀλλήλους μεμ-

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 170—172.

φόμενοι καὶ ἀμοιβαίως συκοφαντούμενοι, ἀντὶ πατρικῶς ἢ φιλαδέλφως καὶ ὑπάρχοντα ἀξιόμειπτα, ἰδιαιτέρως τό γ' ἐφ' ἡμῖν, νὰ διορθώμεν, φανερόν, ὅτι καίριως ἅπαντες ζητινούμεθα, ἅτε κατὰ τῶν κρημνῶν τοῦ φθόνου καὶ τῆς φιλοδοξίας κατακρημνιζόμενοι. Ἀλλὰ μήπως ἡ πασιφανὴς ἐπιζήμιος φιλοδοξία, εἰς πρόωρον ἐξυψώσιν παρωθοῦσά τινος ἐξ ἡμῶν, δὲν γίνεταί πολλακίς τὸ κύριον αἷτιον νὰ ὀμιλῶμεν μὲν ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἡμέτερα αἰσθήματα, νὰ πράττωμεν δὲ οὐχὶ πάντοτε τὰ προσήκοντα καὶ δίκαια; Καὶ μὴδεὶς λεγέτω, ἀγαπῆτοί, ὅτι ἅπαξ ἐπιτυχῶν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς ἀνωτέρας ἐξυψώσεως, τότε εὐστάθειαν θὰ ἐπιδείξῃται. Ὁ τοιαῦτα λέγων, μόνον ἑαυτὸν ἐπιζημιώτατ' ἀπατᾷ καθ' ὅσον ὁ ἐν τοῖς μικροῖς ἀσταθῆς καὶ ἀστατος δεικνύμενος, ἐνθα ἐλάττονα τὰ ἀγωνίσματα, ἐλάττονα δὲ καὶ τὰ ἐπαθλα πρόκεινται, πολλῶ ἀσταθέστερος ἔπειτα φανήσεται, τὸ μὲν, ὡς ἀσκήσας ἤδη τὴν ἀστάθειαν καὶ συνειθίσας εἰς αὐτήν, τὸ δὲ, διότι μείζονες αἱ δυσχερεῖαι, μείζων δὲ καὶ ἡ ἀπώλεια ὑλικῶν ὠφελιμάτων, ἐὰν θελήσῃ ἔπειτα ἐν μείζονι θέσει εὐσταθῆς νὰ φανῇ, ὅπερ δυστυχῶς δυσχερὲς, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἀδύνατον. Καὶ ταῦτα πάντα πράττομεν χάριν ἀκλεοῦς εὐκλείας, χάριν ἀδόξου φιλοδοξίας.

Ἀλλὰ πλὴν τῆς ἀνθρωπαρεσκείας, τῆς φιλοχρηματίας καὶ τῆς φιλοδοξίας, ἄλλοι ἐξ ἡμῶν δεικνύμεθα ἀσταθεῖς καὶ ἀστατοὶ ἔνεκα τῆς ἀδιαφορίας, ἢ ἀδικαιολογητῶν προφάσεων. Καὶ συμβαίνει, ἀγαπῆτοί, πολλακίς ν' ἀκούωμέν τινος, ἰδιαιτέρως ἡ παρρησία ἐλεγχόμενον ἐπὶ τῇ μὴ διαπράξει καθήκοντος, νὰ λέγῃ ἀπαθῶς, ὅτι τοιαύτας, παρὰ συνείδησιν, πράξεις οὔτε πρωτος, οὔτε ὑστατος ἐπραξε καὶ οὕτω τὸ ἐλέγχον συνειδὸς ἐντελῶς καθησυχάζει. Ἄλλοι δὲν λέγουσι μὲν, ἐφαρμόζουσιν ὅμως ἐν ταῖς πράξεσι τὸ ἐγωϊστικώτατον ἐκεῖνο «ἐμοῦ θανόντος, γαῖα πυρὶ μιχθήτω» καὶ ἀναλγήτως ἔχουσι πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ κόπους ἢ θυσίας, χωρὶς νὰ σκέπτονται, ὅτι τοιαῦται ἀρχαὶ εἶνε ἀναξιώταται διὰ φιλότιμον καὶ εὐσειννείδητον ἄνθρωπον. Ἄλλοι τέλος ὀχυροῦνται ὀπισθεν τῶν ψυχρῶν ἐκείνων ρημάτων καὶ σκέψεων, ὅτι δῆθεν οὐδόλως εἰς αὐτοὺς ἐναπόκειται νὰ βελτιώσωσι πάντα τὰ χρήζοντα βελτιώσεως διὸ βελτιοῦσι μὲν τὰ εὐχερέστερα, ἀποδυσπετοῦσι δὲ πρὸς τὰ δυσχερέστερα καὶ κυριώτερα. Ἄλλη πρόφασις ἀστα-

θείας φέρεται, ὅτι ἕτεροι πολλῶ χειρόνα ἐν τῇ βιοτῇ ἐπραξαν, ἢ θὰ πράξωσιν, ὅπερ ἀξιοκατάκριτον μὲν δι' ἐκείνους, εἰ ἀληθὲς τυγχάνει, οὐδόλως ὅμως ἐπαρκὲς λόγος ἐστίν, ἵνα μὴ πράξωμεν ἡμεῖς τὸ ἴδιον καθήκον. Εἰσὶ δὲ καὶ τινες οἵτινες ταλανίζοντες ἴσως καθ' ἑαυτοὺς τοὺς σταθερότητα χαρακτῆρος ἐπιδειξαμένους καὶ πείσμονας αὐτοὺς ὑπολαμβάνοντες, μετὰ πολλῆς τῆς εὐστροφίας πνεύματος καὶ ἀρχῶν, ἐφευρίσκουσι διαφόρους λοξοδρομίας περὶ τὴν μὴ ἐντελῆ ἐπιτέλεσιν τῶν ἐπιβαλλομένων καθηκόντων. Καὶ ὅμως, ἀγαπῆτοί, ἐὰν οἱ τοιαῦτα λέγοντες μετεχειρίζοντο τὰ ἄλλως ἀξιόζηλα αὐτῶν προσόντα, τὴν τε ἐπίνοιαν καὶ σύνεσιν αὐτῶν, ἵνα εὐστάθειαν ἐπιδείξωνται ἐὰν ἅπαντες ἐμιμούμεθα κατὰ δύναμιν τὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν παραδείγματα, εὐσταθεῖς ἐν τῇ πίστει, εὐσταθεῖς ἄχρις αὐταπαρνήσεως καὶ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἰδίων καθηκόντων δεικνύμενοι, ὦ, τότε! πόσον ἐπὶ τὸ βέλτιον διάφορος θὰ ἦτο σήμερον ἡ τληπαθῆς ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, ἀπέναντι καὶ τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Προτεσταντικῶν Προπαγανδῶν, αἱ ὁποῖαι παντὶ σθένει προσπαθοῦσι νὰ ποιήσωσι ρήγματα εἰς τὰ θεῖα δόγματα καὶ δικάϊωματα τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας!! Γνωρίζομεν δυστυχῶς πάντες, ἀγαπῆτοί, τὸ ἐπίβουλον τῆς ἐνεργείας τῶν προπαγανδῶν, σκοπὸν ἔχουσιν τὴν ἐξουθένισιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν! Μεταχειρισθῶμεν λοιπὸν, ἀγαπῆτοί, πάντα τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐαγγελικὰ μέσα, ἅτινα ἡ ἀναντίρρητος ἡμῶν πολυπειρία καὶ πᾶσα ὀρθοφροσύνη ὑποδεικνύουσιν ἡμῖν, ὅτι θὰ τελεσφορήσωσι κατὰ τῶν ἀδίκων τούτων ἐνεργειῶν πρὸ πάντων δ' ἐπιδειξώμεν ἐπιμονὴν σταθεράν καὶ ἀκλόνητον καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄρθρῳ τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως ἡμῶν, ὑπομονὴν δὲ, σύνεσιν καὶ αὐταπαρνήσιν ἐν ταῖς δυσχερεῖαις καὶ ταῖς θλίψεσι. Φανερώτατον, ἀγαπῆτοί, ὅτι δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἀτομικῶν ζητημάτων, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν τῶν δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν! Ἀφῶμεν λοιπὸν πᾶσαν πρόφασιν, καὶ ἰδίᾳ ἐκείνην τὴν δικαιολογίαν καθ' ἣν ἀδύνατοί ἐσμεν δῆθεν ἀπέναντι τῆς ὑλικῆς ἰσχύος τῶν θρησκευτικῶν Προπαγανδῶν. Ἐκαστος, ἀγαπῆτοί, βαθέως συναισθανόμενος, ὅτι ἔχει δίκαιον, πασίγνωστον, ὅτι τυγχάνει πολλῶ ἰσχυρότερος ἀπέναντι τοῦ θέλοντος νὰ καταπατήσῃ τὸ δίκαιον, ἀρκεῖ μετὰ συνέσεως καὶ ἐπιμονῆς, μετὰ θάρρους καὶ αὐταπαρνήσεως,

μετ' ευσταθείας αξιογαστον, να υπερασπίσῃ τὸ ἑαυτοῦ δίκαιον.

Μηδεὶς, σεβαστοὶ πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὑπολαβέτω, ὅτι οἱ ἐμοὶ λόγοι ἀπορρέουσιν ἐκ μισαλλοδοξίας, ἢ ἐξ οἰουδήποτε ἄλλου χαμαιζήλου ἀτομικοῦ λόγου κατὰ τῶν θρησκευτικῶν Προπαγανδῶν. Μὴ γένοιτό μοι, πρὸς Θεοῦ! ἡ ἀδικία αὕτη! καθ' ὅσον ἡ ἄρτι ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου καὶ ἱστορικοῦ ἁμβωνος ἀφθεθεῖσα φωνή μου πρὸς εὐστάθειαν, εἶνε φωνὴ ἄλλους εἰλικρινοὺς καὶ ὀδυνηροῦ διὰ τὰ ἐρείπια, ἅτινα ἡ πασιγνώστος τῶν θρησκευτικῶν Προπαγανδῶν ἐπιβουλὴ θέλει νὰ ἐπισωρεύσῃ καθ' ἡμῶν. Εἴπερ τις καὶ ἄλλος βαθύτατα σέβομαι καὶ ἐκτιμῶ τοὺς καλοὺς καγαθοὺς ἐκείνους σεβαστοὺς ἄνδρας, τοὺς ἀντίθετον γνώμην περὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν δογμάτων τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως ἔχοντας, ὧν τὰ πράγματι ἐπίζηλα προσόντα καὶ ἐκ τοῦ πλησίον εἶδον καὶ πάντοτε ἀνομολογῶ, ἄνευ ἐπιδείξεως κολακειῶν. Ἀλλ' ὅταν σκέπτομαι τὰς ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐπιβουλάς τῶν θρησκευτικῶν Προπαγανδῶν, οὐδόλως μὲν μῖσος, ἢ τὴν ἐλαχίστην ἀσυνεσίαν ὡς ἱεροκήρυξ κατὰ καθῆκον συνίστημι, διότι τοῦτο ἀντιχριστιανικώτατον, ἀλλὰ μόνον **εὐστάθειαν**, ἥτοι ἀκλόνητον σταθερότητα ἐν τοῖς διδάγμασι τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἐκαστος ἡμῶν μὴ ἐξεταζέτω πρὸς Θεοῦ! ἐὰν οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ αὐτοῦ χριστιανοὶ εἶνε ἢ θὰ φανῶσιν εὐσταθεῖς τοῦτο ἀκριβῶς κατέστρεψε καὶ καταστρέφει ἡμᾶς· ἀλλὰ σκοπεῖτω ἕκαστος ἡμῶν παντὶ σθένει νὰ δείξῃ εὐστάθειαν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἐπιβαλλομένων καθηκόντων, μηδόλως λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, ἐὰν ἄλλοι ἄστατοι θὰ ἐπιφανῶσιν· διότι διὰ τὴν εὐστάθειαν μὲν εἰλικρινὴς ὁ ἔπαινος, διὰ τὴν παλιμβουλίαν δὲ αὐστηροτάτη ἡ κατάκρισις ἐπὶ τέλους ἀπονέμεται. Ἐν τῷ πανσέπτῳ τούτῳ ναὶ ἐπὶ τρεῖς ἡδὴ ἰδίᾳ ἑκατονταετηρίδας, πολλοὶ ἔως νῦν σεπτοὶ πατέρες ἡμῶν καὶ ἀδελφοὶ χριστιανοὶ προσκύναντο τῷ Σωτῆρι Θεῷ, ὡς νῦν καὶ ἡμεῖς τοῦτο ποιοῦμεν καὶ πολλοὶ ἄλλοι μεθ' ἡμᾶς προσεύχονται. Ἀλλ' ὅμως ζῶντές τε καὶ εἰς Κύριον ἐκδημιῶσαντες, ἐκεῖνοι μόνον ἐκ τῶν πολλῶν ἐτιμῆθησαν εἰλικρινῶς, ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ ὅσοι **εὐστάθειαν** ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων μετ' αὐταπαρνήσεως ἐπεδείξαντο. Ζηλώσωμεν τοίνυν καὶ ἡμεῖς τούτους μετ' ἄκρας εἰλικρινείας, ἐφ' ὅσον **ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν** ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ!

Στήκωμεν καὶ κρατῶμεν τὰς παραδόσεις τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν αξιομιμήτων ἡμῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν χριστιανῶν, τῶν εὐσταθῶς ἐν τῇ πίστει καὶ τῷ καθήκοντι διελθόντων τὸν βίον, καθ' ὃν οὐδόλως εἰς τὰ τοῦ κόσμου φθαρτὰ καὶ μάταια ἀφωσιώθησαν καὶ πάσης ἐπιμέμπτου φιλοδοξίας καὶ ὑλοφροσύνης ἀνώτεροι ἐγένοντο. Οὕτω δὲ βιοῦντες, θὰ δυνηθῶμεν νὰ εἰπωμέν ποτε μετ' ἀληθοῦς ψυχικῆς γαλήνης τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: **τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν** ὑπὲρ τῶν δογμάτων καὶ διδαγμάτων τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας **ἡγωνίσμεθα** τὸ ἐφ' ἡμῖν εὐσταθῶς καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως **τὸν δρόμον** τῆς ἡμῶν βιοτῆς ὅσον οἶόν τε κοινωφελέστερον καὶ ἄνευ ἐπιμόνου ἐμπαθείας ἢ ἐν ἐπιγνώσει κακίας **τετελέκαμεν** τὴν πίστιν εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκνίκησιν τοῦ δικαίου πάντοτε ἀσάλευτον **τετηρηκάμεν**. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν . . . τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν καταρτίσαι **πάντας ἡμᾶς ἐγκαίρως εὐσταθεῖς** ἐν παντὶ ἀγαθῷ λόγῳ, ἔργῳ καὶ διανοήματι, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ! Γένοιτο!!

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

— Φιλορθόδοξοι τάσεις Ἀγγλικανῶν. —

Ἱεραρχία τῆς Δ. Ρ. Ἐκκλησίας.

Φιλορθόδοξοι τάσεις Ἀγγλικανῶν. — Ἐν τινι τῶν ἐφημερίδων τοῦ Λονδίνου, γνωστῇ ἐπὶ τῇ φιλορθοδόξῳ τάσει αὐτῆς, τῇ Church Times, ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως ἐπιστολή, ἀρροῶσα εἰς τὴν ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν ᾗ ζωηρότατα διαπρανοῦται ἡ εἰλικρινὴς συμπάθεια πρὸς τὴν Ὀρθοδόξον τῶν οὕτω καλουμένων τῆς **Ἑνῆλης Ἐκκλησίας Ἀγγλικανῶν**. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, φερούσης τὴν ὑπογραφήν Proves Comptell, πρκαθέτομεν ἐν μετὰφράσει τὰς ἐξῆς ἀξιαναγνώστους περικοπὰς.

«Μὴ τι ὁ νέος αἰὼν θ' ἀρχίσῃ ἄνευ τινος ἀποπεύξεως ὑπὲρ ἐκείνου, ὅπερ κείτται ἐν τῷ βάλει τῆς ψυχῆς πάντων τῶν βελήως πιστευόντων Ἀγγλικανῶν; Ἐννοῶ τὴν ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐν τῇ ἀγίᾳ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἡμεῖς οἱ Ἀγγλικανοὶ διαβλέπομεν συγγενὲς ἡμῖν ἱδρυμα, ἔχον κανονικὴν Ἱεραρχίαν καὶ Μυστήρια, καὶ βραχίζομενον ἐν ταῖς ἱεροτελεστείαις ἐπὶ τῆς ἀγ. Γραφῆς καὶ τῶν ἀρχαίων χριστιανικῶν ἐθίμων.

«Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος οὐχὶ ἀπλῶς ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς ἀμοιβαίαν συμφωνίαν καὶ ἔνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἀνάγκη, ὅπως ἀνανεωθῶσι καὶ δραστηρίως ἐξακολουθήσωσιν αἱ τοιαῦται διαπραγματεύσεις, ἵνα ἐπὶ τέλους ἐπιτευχθῇ τὸ ποθοῦμενον—ἡ ἔνωσις. Ἡ ἀμοιβαία γνωριμία μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἀνατολικῆς ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς, ἐνίσχυσε τὸν πόθον ἡμῶν πρὸς στενότεραν ἐπικοινωνίαν, καὶ ἡ ἐπικοινωνία αὕτη εἶνε δυνατόν νὰ συντελεσθῇ, ἐὰν ἡ ἀγάπη σφιζῇ καὶ καθοδηγῇ ἡμᾶς, ἡ ἀγάπη ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ καθαρότητι καὶ ἀγιότητι.

Φρονούμεν, ὅτι ἔδει νὰ διοργανωθῇ Ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐξ ἀντιπροσώπων ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐκ μέρους ἡμῶν θὰ ἐπιθυμούμεν νὰ ἔχωμεν ἀντιπροσώπους ἐκ τῶν μάλιστα πεφωτισμένων ἀρχιεπισκόπων ἢ Ἐπισκόπων τῆς ὑψηλῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν θέλω εἰσελθῆ εἰς λεπτομερείας περὶ τοῦ πῶς δεόν νὰ διεξάγωνται αἱ διαπραγματεύσεις. Τοῦτο εἶνε ἔργον τῶν ἀντιπροσώπων ἐκατέρως τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ τολμῶ νὰ παρατηρήσω, ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς πρὸς ἔνωσιν τάσεως ἀνάγκη, ὅπως ἡ ὠθησις προέρχεται ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κληρὸς ἢ καὶ ἄλλα ἱκανῶς πεφωτισμένα πρόσωπα ὀφείλουσι νὰ καταδεικνύωσιν εἰς τὸν ἀπώτιστον λαόν, ὅποσον ἀναγκαία ἀποβίνει διὰ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, ἐν τῇ παρόντι μάλιστα χρόνῳ τῶν ἐρίδων καὶ διαπληκτισμῶν ἐν αὐτῇ, ἡ μετὰ τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας ἔνωσις.

Ἰπάρχει ἄρα γε ὁ ἀμφιβάλλων περὶ τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τοιαύτης ἐνώσεως; Νέα ἐποχὴ ἀναγεννήσεως θὰ ἐπήρχετο δι' ἐκατέραν Ἐκκλησίαν. . . . Ἡ εἰδωλολατρεία ἐπιτυχέστερον θὰ κατενικᾷ διὰ τῶν ἠνωμένων τοῦ χριστιανισμοῦ δυνάμεων, ἢ δὲ οἰκουμένη Ἐκκλησία θὰ ἦνθει ὡς κρίνον».

Ἱεραρχία τῆς Α. Ρ. Ἐκκλησίας.—Τὸ Βατικανὸν ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ ἐκδίδῃ κατ' ἔτος ἰδιαίτερον βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Καθολικὴ Ἱεραρχία», ἐν ᾧ περιλαμβάνονται λεπτομερῶς στατιστικαὶ καὶ πληροφορικαὶ περὶ τοῦ συνόλου τῆς δυτικῆς Ἱεραρχίας καὶ τοῦ ὁργανισμοῦ αὐτῆς. Ἐκ τοῦ νεωτάτου στατιστικοῦ βιβλίου (χρονολογ. ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1901) ξενόγλωττον περιοδικὸν ἀρύεται τὰς ἐξῆς στατιστικὰς εἰδήσεις, αἱ μεταφέρουмен ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνώστων τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ στατιστικὴν Λέων ὁ ΙΓ' εἶνε ὁ διακόσιοστός ἐξηκοστός τρίτος ἐν τῇ σειρᾷ τῶν παπῶν, καὶ φέρει τὸν ἐξῆς τίτλον: «Ἀντιπρόσωπος τοῦ ἱ. Χριστοῦ, διάδοχος τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ἀποστόλων Πέτρου, ὕψιστος ἀρχιερεὺς τῆς οἰκουμένης

νικῆς Ἐκκλησίας, Πατριάρχης τῆς Δύσεως, Πρωθιεράρχης τῆς Ἱταλίας, Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης τῆς Ἐπαρχίας Ρώμης καὶ Κυρίαρχος τῶν ἀκινήτων κτήσεων τῆς ἁγίας ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας». Τὸ σύνολον τῶν καρδινάλιων κατὰ μὲν τὸν ἐπίσημον κατάλογον ἀνέρχεται εἰς ἐβδομήκοντα (70) πρόσωπα, ἀλλὰ τὴν τήμερον ἀριθμοῦνται μόνον 56 τοιοῦτοι. Ἐκ τῶν πενήτηκοντα ἐξ καρδινάλιων—6 μὲν εἰσιν ἐπίσκοποι, 45 ἱερεῖς, καὶ 5 διάκονοι. Ἐν αὐτῇ τῇ Βατικανῇ ζῶσι 24 καρδινάλιοι, ἐξ ὧν οἱ 20 Ἱταλοὶ τὴν ἐθνικότητα, τοῦθ' ὅπερ δείκνυσιν, ὅτι οἱ περιστοιχοῦντες τὸν πάπαν σήμερον εἰσι κυρίως Ἱταλοὶ. Οἱ λοιποὶ 32 Καρδινάλιοι εἰσι διεσκορπισμένοι πανταχοῦ τῆς ὑψηλοῦ εἴτε ὡς ἀρχιεπίσκοποι ἢ Πατριάρχαι, εἴτε ὡς Ἐπίσκοποι ἢ ἀξιωματικοὶ καθόλου. Ὡς πρὸς τὴν ἐθνικότητα ὑπάρχει ἡ ἐξῆς ἀναλογία μεταξὺ τῶν Καρδινάλιων: 31 Ἱταλοὶ, — 7 Γάλλοι, — 2 Γερμανοὶ, — 4 Αὐστριακοὶ. — 5 Ἰσπανοὶ, καὶ εἰς ἐξ ἐκάστης τῶν ἐξῆς χωρῶν — Πολωνίας, Πορτογαλλίας, Αὐστρίας, Β. Ἀμερικῆς, Μ. Βρετανίας, Ἰρλανδίας καὶ Βελγίου. Δέκα ἐκ τῶν Καρδινάλιων εἰσιν ἐγγεγραμμένοι ὡς ἀδελφοὶ διαφόρων μοναχικῶν τάξεων, καὶ δὴ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶνε πάντοτε μέλος τοῦ Ἰησουϊτικοῦ τάγματος. Ἐκτὸς τῶν Καρδινάλιων ἡ παπικὴ Ἐκκλησία ἀριθμεῖ εἰσέτι καὶ 14 Πατριάρχας, ἐξ ὧν οἱ κυριώτεροι ἐδρεύουσιν ἐν Κων)πόλει, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἱερουσλήμ. Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων, τῶν τιτουλαρίων συμπεριλαμβανομένων, ἀνέρχεται σήμερον εἰς 1,225, ἐξ ὧν 234 ἀνέδειξεν ὁ νῦν πάπας Λέων ΙΓ' κατὰ τὸ δέστημα τῆς 23ετοῦς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παπικοῦ Θρόνου διαμονῆς.

Α. Π.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑΙ

«Ὁρθόδοξος Θεολογικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία». — Ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς ἐπιστάσεως τοῦ καθηγητοῦ Α. Π. Δοπουχίν. — Τόμ. Ι. (Α. — Ἀρχέλαος). — Πετροπόλεις. Παράρτημα εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Περιοδικὸν «Ὁ Περιηγητής».

Ἐξεδόθη ἤδη ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ὁ πρῶτος τόμος τῆς «Ὁρθόδοξου Θεολογικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας», ἣν σημαντικὸς ἀριθμὸς ρώσων ἐπιστημόνων ἐπεχείρησεν ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν τοῦ φιλοπονωτάτου Ἀλεξ. Π. Δοπουχίν, καθηγητοῦ τῆς ἐν Πετροπόλει Θεολογ. Ἀκαδημίας καὶ ἀρχισυντάκτου τῶν θεολογικῶν περιοδικῶν τῆς αὐτῆς Ἀκαδημίας «Χριστιανικοῦ Ἀναγνώσματος» καὶ «Ἐκκλησιαστικοῦ Μηνύτορος», γνωστοῦ ἐν τῇ ρωσικῇ φιλολογίᾳ διὰ τῶν πολλῶν αὐτοῦ δημοσιεύσεων καὶ τῶν εἰς τὴν ρωσικὴν μεταφράσεων διαφόρων θεολογικῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἔργων. Ἡ σύνταξις τοῦ ὅλου ἔργου γενήσεται κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς γνωστοτάτης ἐν τῇ θεολογικῇ κόσμῳ «Ἐγκυκλοπαιδείας» τοῦ γερμανοῦ Herzog. Ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πρώτου τόμου ἀρμόμεθα τὰς ἐξῆς εἰ-

δήσεις περί τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς καθόλου πορείας τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως. Καὶ δὴ 1) ὅτι αὕτη προορίζεται διὰ τοὺς πολλοὺς, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἰδίᾳ τοὺς θεολογικῶς μεμορφωμένους καὶ τὸν κλῆρον, ὅστις ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἔχει ἀνάγκην παρομοίων ἐκδόσεων, ἐν αἷς νὰ περιέχωνται πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖοι αὐτῷ θεολογικαὶ γνώσεις (σ. VIII). 2) ὅτι εἰς συμμετοχὴν ἐν τῷ ἔργῳ προσεκλήθησαν πᾶσαι αἱ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον γνωσταὶ ἐν Ρωσσίᾳ θεολογικαὶ ἱκανότητες (σ. VI). 3) ὅτι ἡ σύνταξις θέλει καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως «δοθῇ ἐν δημόδιᾳ ἐκθέσει ὁ τελευταῖος λόγος τῆς ἐπιστήμης, τὸ δὲ ἐγκυκλιπαιδικὸν τοῦτο ἔργον ἴσταται εἰς τὸ ὕψος τῆς συγχρόνου γνώσεως καὶ χρησιμεύῃ ὡς ἔκφρασις τῆς προοδευτικῆς κινήσεως τῆς ἐγχωρίου ἐπιστήμης» (σ. VII.).

Τὸ ὅλον ἔργον ὑποτίθεται ὅτι θέλει ἀποτελέσῃ δέκα τόμους ὁμοίους τῷ πρώτῳ, κοσμουμένῳ καὶ ὑπὸ εἰκόνων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν, ἡ δὲ ὅλη ἐργασία ὑπολογίζεται, ὅτι θέλει διαρκέσῃ ἐπὶ πενταετίαν.

Α. Π.

«Ὁ Φάρος τῆς Ἀνατολῆς». — Γ. Γ. Σακελλαρίου καὶ Σ' α'. — Ἐγκυκλοπαιδικὸν ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1901, Κωνσταντινούπολις.

Ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τοῦ πρακτικοῦ πνεύματος, ἐφ' ᾧ δικαίως κυχεῖται ὁ νεώτερος εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, εἶνε καὶ ἡ ἐξεύρεσις ποικίλων προσφόρων μέσων πρὸς μετάδοσιν πρακτικῶς ὠφελίμων γνώσεων εἰς τὰς διαφόρους τάξεις τοῦ λαοῦ. Οὐδὲν δ' ὁμολογουμένως πρὸς τοῦτο προσφορώτερον τῶν πρακτικῶν ἐκείνων ἐγκυκλοπαιδικῶν «ἡμερολογίων τῶν συγχρόνων πεπολιτισμένων λαῶν, ἐν οἷς ἀπορεῖ τις τί πρότερον νὰ ἐξάρῃ—τὴν ποικίλιν καὶ χρησιμότητα τῆς ὕλης, ἢ τὴν καλαισησίαν καὶ χάριν τῆς ἐκτυπώσεως. Ἐκ τοιαύτης περὶ ἡμερολογίων ἀπόψεως ὁρμώμενοι δὲν δυνάμεθα ἀλλ' ἢ μετ' εὐχρινεῖς χαρὰς νὰ χαιρετίσωμεν τὴν εἰς αἴσιον πέρας ἀγχεῖσαν ἐκδοσιν τοῦ «Φάρου τῆς Ἀνατολῆς» τῇ ἀξιειπαινῶν πρωτοβουλίᾳ τοῦ δραστηρίου νέου κ. Γ. Σακελλαρίου, ἐκδοσὶν διανοήσαντες νῆαν πράγματι ἐν τῷ εἶδει τούτῳ ὁδὸν παρ' ἡμῖν, περὶ ἧς ἡ μὲν «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος προσεδόκησε τὰ βέλτιστα (ἴδε ἀριθμ. 43, ἔτος Κ') καὶ νῦν δὲ χαίρουσα βλέπει πληρέστερα τὰς προσδοκίας αὐτῆς δικαιωθείσας, ὁ δὲ λοιπὸς ὁμογενὴς πολιτικὸς καὶ ἐκκλησιαστικὸς τύπος ἐν τῇ Τουρκίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι εὐφημότατα ἐξεφράσθη. Ὁ «Φάρος τῆς Ἀνατολῆς» τοῦ 1901 πολλὰ καὶ ποικίλα πρακτικὰ γνώσεις ἐν εὐσυνόπτῳ σχετικῶς τόμῳ περιλαμβάνων, παρουσιάζεται ὡς χρησιμώτατον διὰ πᾶσαν κοινωνικὴν τάξιν ἐγχειρίδιον πληροφοριῶν—πολιτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν, ἱστορικῶν, βιολογικῶν, κλπ., αἱ δὲ περικυκλωθεῖσαι αὐτὴν καλλιτεχνικώταται εἰκόνες καὶ φωτογραφίαι ἐστειμένων κεφαλῶν, ἱεραρχῶν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας κλπ., καθιστῶσιν αὐτὴν ἐπιθυμητὸν κόσμημα διὰ πᾶσαν βιβλιοθήκην. — Τιμᾶται γρσ. 18 ἡ φρ. χρυσῶν 4.

ΒΙΒΛΙΑ ΑΠΟΣΤΑΛΕΝΤΑ

Ἀπεστάλησαν ἐσχάτως εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» τὰ ἐξῆς βιβλία:

Πέτρου Ν. Παπαγεωργίου, καθηγητοῦ: 1) «Φωτίου Πατριάρχου ἀνέκδοτος ὁμιλία καὶ ἐκδοσὶς ἐπιστολαί». (Μετατύπωσις ἐκ τῆς «Νέας Ἡμέρας» 1900). 2) «Θεσσαλονίκης Βυζαντινὸν ναὸν καὶ ἐπιγράμματα αὐτῶν Γ. Ὁ ναὸς τῶν Δώ-

δεκα Ἀποστόλων (Sonderabdruck aus Byzantinischer Zeitschrift 1900. — Μετὰ τριῶν ἰδίων πινάκων καὶ μετ' εἰκόνων ἐν τῷ χειμένῳ). — 3) «Unedierte Inschriften von Mytilene» (ἦτοι ἀνέκδοτοι ἐπιγραφαὶ Μυτιλήνης, ἐπίσης μετατύπωσις ἐκ τοῦ «Byzantinischer Zeitschrift», μετ' ἰδίων πινάκων καὶ εἰκόνων 1900).

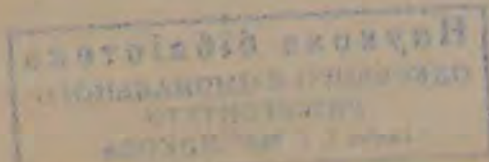
Γ. Γ. Παπαδοπούλου. 1) «Τὰ ἐπὶ τῷ Πανηγυρισμῷ τῆς ἐξηκονταετηρίδος τοῦ Μουσικοῦ σταδίου καὶ τῆς 25ετηρίδος τῆς πρωτοψάλτεας ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ ἄρχοντος Πρωτοψάλτου Γ. Βιολάκη», Κωνσταντινούπολις 1900. 2) «Λόγος Πανηγυρικός, ἐκφωνηθεὶς τῇ 4 Δεκεμβρίου 1899 κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτῇ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου, ἐν τῇ Πατρ. Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῇ», Κωνσταντινούπολις, 1900. 3) «Λογοδοσία ἀπαγγελθεῖσα κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐξετάσεων τῆς Μουσικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐκκλησ. Μουσ. Συλλόγου, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, 28 Μαΐου 1900 ἐν τῇ Π. Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ», Κωνσταντινούπολις 1900.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Δημήτριος Βέλλης. — Μετὰ θλίψεως πολλῆς ἀναγράφουμεν τὸν θάνατον τοῦ ἀριγνώτου ἰδιοκτήτου καὶ διευθυντοῦ τῶν ἐγχωρίων ἐφημερίδων «Ἀνατολικῶν Μηνύτορον» καὶ «Ταχυδρόμου» ἀειμνήστου Δημητρίου Βέλλης συμβάντα τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ἐν Πέραν. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μεταστάντος ἀνδρὸς ἡ Ἐκκλησία ἐστερήθη χρηστοῦ καὶ εὐσεβοῦς τέκνου, ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς κοινωνία πολίτου θερμουργοῦ καὶ φιλοπονωτάτου, μετ' ἀξιομιμῆτου ζήλου καὶ δραστηριότητος ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν καλλιεργήσαντος τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τύπου καὶ διὰ τῆς ἐκτακτοῦ ἀγγειοῦ, ἰδιοφυῆς καὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ φύσεως ἀνυσμώτατα ἀγωνισθέντος ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ σταδίῳ ἐφ' ᾧ καὶ ὑπὸ μὲν τῆς Σ. Αὐτοκρατορικῆς καὶ ὑπὸ ἄλλων Κυβερνήσεων ἐτιμῆθη διὰ παρσῆμων καὶ ἄλλων τιμητικῶν διακρίσεων, ὑπὸ δὲ τῆς κοινωνίας ἡγαπήθη καὶ ἐξετιμῆθη δεόντως. Ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολίτης Προύσης πληροφορηθεὶς τὸν θάνατον τοῦ αἰοδήμου διεβίβασε τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ τὰ θερμὰ συλλυπητήρια ἐκ μέρους ἐαυτοῦ τε καὶ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ πανοσιολογιώτατου Μ. Πρωτοσυγκέλλου Χρυσοστόμου.

Ἡ κηδεὶα τοῦ ἀειμνήστου Δημητρίου Βέλλης ἐγένετο τῇ ἐπαύριον μετὰ σπανίας μεγαλοπρεπείας καὶ ἐν μέσῳ ἀπειροπληθοῦς συρροῆς κόσμου ἐκ πασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων ἐν τῇ ἐν Πέραν ἱερῇ ναῷ τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας, προεξάρχοντος τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας τοῦ ἐκ τῶν ἁγίων συνοδικῶν μητροπολίτου Κορυτσᾶς Γερβασίου σὺν τῷ σεβασμιωτάτῳ μητροπολίτῃ Γρεβενῶν Δωροθέῳ καὶ τῷ ἀρχιερατικῷ προΐσταμένῳ Σταυροδρομίου πανιερ. μητροπολίτῃ πρώτῃν Μεσημβρίας Γενναδίῳ. Τὴν ἐκφορὰν παρεκολούθησεν ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος, ἐκπροσωπῶν τὸν Σεβ. Τοποτηρητὴν, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες μητροπολίται Βερροίας Κωνσταντίας καὶ Κασσανδρείας Λεόντιος. Λόγον ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ προεξάρχων τῆς κηδεῖας μητροπολίτης Κορυτσᾶς ἐξάρας τὴν φιλοπονίαν καὶ τὴν ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ τελεσφόρον δράσιν τοῦ ἀνδρὸς, ἐπιταφίους δὲ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ.

Τῷ ἀειμνήστῳ Δημητρίῳ Βέλλῃ εἴη αἰωνία ἡ μνήμη!

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Συνοδική λειτουργία ἐν Βαλουκλίῳ.—Μεγαλοπρεπῶς καὶ ἐν μέσῳ μεγάλης συρροῆς εὐσεβῶς ἐκκλησιάσματος ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ἐν τῷ ἐν Βαλουκλίῳ ἱερῷ ναῷ ἡ εὐχισμένη κατὰ πᾶν ἔτος συνοδική λειτουργία ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων εὐεργετῶν, δωρητῶν, προστατῶν, συνδρομητῶν, ἐφόρων καὶ παντὸς φιλανθρώπου φιλοτίμως τὴν ἡθικὴν καὶ ὁλικὴν συμβολὴν αὐτοῦ τοῖς εὐαγέσι καθιδρύμασι συνεισφέροντος καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπροσκόπτου αὐτῶν λειτουργίας μοχθοῦντος. Τῆς λειτουργίας προεξίρχεν ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολίτης Προύσης Ναθαναὴλ, συλλειτουργοῦντων αὐτῷ τῶν σεβασμιωτάτων ἀγίων συνοδικῶν Ἀμασείας Ἀνθίμου, Βάρνης Πολυχάρπου, Χίου Κωνσταντίνου, Κορυτσᾶς Γερβασίου, Γρεβενῶν Δωροθέου καὶ Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννου. Ἐν τῷ ναῷ παρέστησαν οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐρίτιμοι Ζήσης Θ. Ζήση καὶ Ἰωάννης Χατζόπουλος Ἰ. Μαμόπουλος καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐφόρων τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων Ἰ. Καστέλλης, καὶ Α. Αἰγυροστόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς ἐξελθὼν τοῦ ναοῦ ἔψαλεν ἐπὶ τῶν τάφων τῶν αἰοδιμῶν Πατριαρχῶν τὸ εὐχισμένον Τρισάγιον. Εἶτα ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς παραμείνας ἐπὶ μικρὸν μετ' ἀπάντων τῶν ἀγίων ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν ἐριτίμων ὁμογενῶν ἐν τῷ Ἐπιτροπείῳ τῆς Μονῆς μετέβη μετὰ τῆς συνοδίας εἰς τὰ παρακείμενα Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστήματα, ἐνθα παρετέθη πᾶσι τὸ γεῦμα. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τούτου ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς ἤγειρε πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ μεγαθύμου Ἀνακτος ἡμῶν ὑπὸ τὴν κραταίαν αἰγίδα τοῦ ὁποῦ ἀπροσκόπτως λειτουργοῦντα τὰ εὐαγγέλιον ἰδρύματα ὅλον ἐν προάγονται ἐν τῇ φιλανθρώπῳ αὐτῶν ἀποστολῇ.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς μετὰ τῆς συνοδίας ἐπισκέψατο τὰς διαφόρους αἰθούσας τοῦ Νοσοκομείου καὶ τὸ παρχεῖμενον Ὁρφανοτροφεῖον.

— **Ἐπίσκεψις.**—Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ ἐπισκέψατο τὴν Α. Σ. τὸν Τοποτηρητὴν ἡ Α. Ε. ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος Ν. Μαυροκορδαῆς ἐν συνοδίᾳ τοῦ α' γραμματέως τῆς πρεσβείας Μητσόπουλου.

— **Πρώην Ἱεροσολύμων.**—Ἡ Α. Μ. ὁ ἐν Χάλκῃ ἐφητυχάξων πατριάρχης πρώην Ἱεροσολύμων Νικόδημος κατέβη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου εἰς Φανάριον φιλοξενηθεὶς παρὰ τῇ Α. Σ. τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Νεαπόλεως Ἀρσένιῳ, Ἐπιτροπῇ τοῦ Παναγίου Τάφου, Ἡ Α. Μακαριότης ἐν συνοδίᾳ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀγίου Νεαπόλεως ἐπισκέψατο ἀθημερὸν τὴν Α. Σ. τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τοὺς ἀγίους συνοδικούς, τῇ δὲ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν Χάλκην.

— **Ἐκκλησιαστικὴ ἄδεια.**—Ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Διδυμοτείχου Φιλάρτος ἡγήσατο παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἄδειαν ὅπως χάριν τῆς πασχούσης υγείας αὐτοῦ μεταβῇ εἰς τὰ ἐν τῇ παρακειμένη ἐπαρχίᾳ Αἰνίου λουτρά τῶν Φερρῶν (Δεδέαγατς). Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἐχορήγησε τῇ Α. Πανιερότητι τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν.

Ἐπέτειος γενεθλίων Τσαράν.—Ἀγομένης τῇ παρελθούσῃ

Κυριακῇ τῆς ἐπεταίου τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσιῶν Νικολάου, ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολίτης Προύσης Ναθαναὴλ διεβίβασε τῇ Α. Ε. τῷ ἐπιτετραμμένῳ τὰ τῆς ρωσικῆς πρεσβείας Στσερμπάτσερ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Μ. Πρωτοσυγγέλλου Χρυσόστομου.

Ἀθημερὸν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ μετέβησαν εἰς τὴν ρωσικὴν πρεσβείαν καὶ οἱ ἐπίτροποι τῶν ἀγίων Τόπων ἦτοι τοῦ Παναγίου Τάφου ἅγιος Νεαπόλεως Ἀρσένιος, ἅγιος Ὅρους Γεράσιμος Ακυριώτης καὶ Ὅρους Σινᾶ ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μαλαφούρης.

— **Ἐπέτειος ὀνόματος.**—Τοῦ Ἐπιτροπῆ τοῦ Παναγίου Τάφου σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Νεαπόλεως ἄγοντος τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ τὴν ἐπέτειον ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπισκέψατο αὐτόν.

Ὁμοίως ἐπισκέψαντο τὴν Α. Σεβασμιότητα καὶ οἱ σεβασμιώτατοι ἅγιοι συνοδικοὶ καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἐγκριτοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ φίλοι.

— **Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς.**—Συνωδᾷ τῷ διέποντι τὴν Π. Μ. τοῦ Γένους Σχολῆν Κανονισμῷ ἡ Ἐφορεία αὐτῆς ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδρίων διώρισεν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ὑπὸ τοῦ καθηγητικοῦ Συλλόγου ὑποβληθέντων αὐτῇ τακτικούς καθηγητάς, εἰς πλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ αἰοδιμοῦ καθηγητοῦ Ἀνδρέου Σπαθάρη κενωθειῶν ἐδρῶν, τῶν μὲν Μαθηματικῶν καὶ τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς τὸν ἐλλόγιμον Κορνήλιον Σπαθάρην, τῆς δὲ Φυσικῆς Ἱστορίας τὸν ἐλλόγιμον Ν. Βοῦρον. Ἡ ἐκλογή ὑπεβλήθη τῷ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίῳ πρὸς ἐγκρίσιν.

— **Ἰωακείμιον Παρθεναγωγεῖον.**—Μέλη τῆς ἐφορείας τοῦ Ἐθν. Ἰωακείμιου Παρθεναγωγείου εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παραιτηθέντων Ἰ. Χλωροῦ καὶ Γ. Θεοχαρίδου διώρισαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ὁ ἐρίτιμος ὁμογενὴς τραπεζίτης Δημοσθένης Εὐγενίδης, μετ' αὐταπαρνησίας καὶ ἄλλοτε ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ παιδευτηρίου ἐργασθεὶς, καὶ ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἐλλόγιμος Θεμιστοκλῆς Σαλτέλης.

— **Ζάπτεον Παρθεναγωγεῖον.**—Μέλη τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων κατὰ πᾶν ἔτος συνωδᾷ τῷ Κανονισμῷ διοριζομένης καὶ παρισταμένης κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν, διωρίσθησαν ἄρτι ὁ ἐκ τῶν συνοδικῶν σεβασμιωτάτος μητροπολίτης Μηθύμνης Στέφανος, πρόεδρος, καὶ οἱ ἐλλόγιμοι Κ. Ζαχαριάδης καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ Μ. Κεφάλας διευθυντὴς τοῦ ἐν Πέραν Ζωγραφείου Γυμνασίου.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἀγγέλλει τῷ δημοσίῳ ὅτι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι ἐκτυπώσεως βιβλίων, ἐκκλησιαστικῶν μουσικῶν βιβλίων, φυλλαδίων, διπλοτύπων, πινάκων, ἀγγελτηρίων, ἐπισκεπτηρίων καὶ παντὸς εἶδους ἐντύπων εἰς τὴν ἑλληνικὴν, τουρκικὴν καὶ τὰς λοιπὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ